

1961

Sessió Gavacions de l'Arxiu Sonor de Poesia: Carner i Sagarra.

23 de desembre de 1961

Es molt difícil ^u dir una mots preliminar a la sessió d'avui. Petser que abans de parlar, i com a títol purament informatiu, ^{notificació} ~~informació~~ de l'estat actual de l'Arxiu Sonor de Poesia i de l'Arxiu Fonològic propietat de l'Institut d'Estudis Catalans. Gràcies a ^{una d'} aquelles reaccions de la gent del nostre país que fan que aquesta es mogui i actui ràpidament i generosa, el nostre propòsit ha estat un fet en un tres i no res, utilitzant una expressió carneriana que ara sentireu. Tenim bona part de la gent destacada, i més humil, de la literatura del país, i ara seguim amb la veu de personalitats il·lustres. I tot això per a reunir el material suficient per ^(a) un dia, fer els corresponents estudis fonològics. Naturalment, no hem d'amaragar que, sobretot l'Arxiu de Poesia, té un valor documental incalculable, i que avui e demà pot servir com un mitjà beneficiós de propaganda ^{via} sigui amb emissoes de discs o audicions radiofòniques. Una antologia sonora de poesia catalana amb la mateixa veu dels poetes fóra un esdeveniment remarcable, però criem, i això ho diem com a justificació a les nostres primeres manifestacions tot just iniciada la tasca, que ara no fóra just de fer-la. No fóra just perquè no tenim totes les veus dels poetes indispensables per a incloure'ls en una antologia catalana moderna: ens falta En Carles Riba; nosés ~~•~~ tenim la seva veu com a conferenciant; ens falta En López Picó, ens falta En Salvat-Papasseit, nosés per a consignar els més pròxims. D'algu ⁿⁱ d'aquests, obtindrem gravacions que saben on són, i les gestions ^{han} fet, però d'altres, no les tindrem mai. És per això que, una antologia feta avui, quan fóra ineludible la presència d'aquestes veus, és totalment impossible. Més endavant, quan ^{haurà} pugui fer-se una antologia dels darrers anys, ^{que seran els d'ara} de la poesia catalana, i ^{haurà} pugui fer-se amb la rigurositat necessària, molt allunyada de la pura curiositat, ja en tornarem o en tornaran a parlar. Tenim, però, tots els materials, i això és una

realitat, i per a nosaltres només compten les realitats. Un altre aspecte important de l'Arxiu és el que fa referència a les veus dels nostres exiliats. Serà molt interessant ^{veure} veure, un dia, com aquesta gent ha mantingut el català, i la influència ~~de~~ ^{que} les llengües dels països que els han donat albergatge ha tingut en ~~la seva~~ ^{ella} manera d'expressar-se.

Dit això com a atenció a tots aquells que han col·laborat en aquest treball, imaginant la reunió d'avui com una junta d'accionistes, anem ^{ara}, a parlar del contingut de la sessió d'avui.

La veu d'En Josep Carner. Molts ara podrem satisfer la natural curiositat de sentir la veu del poeta que ha anat mantenint a través dels anys un prestigi indiscutible. Però, a més de la veu, rebrem la vivor de l'esperit del poeta forjador del llenguatge i mestre de la poesia de començament de segle. I sentirem aquesta veu allunyada anys i anys, i hi endevinarem una secreta enyorança, i hi copsarem una serenitat de pensament, i fins i tot de dicció, ben evidents. Sentirem uns poemes de vell, de capvespre, d'home que ha viscut i que encara viu, plens d'un elegant classicisme i dits amb una veu robusta i ferma, ^{tan robusta i tan ferma com} ~~amb~~ ^{amb} les seves més íntimes conviccions que en un poema, un dels poemes més bells dedicats a Catalunya, ens diu.

Sigui la nostra emoció el miller homenatge ofrenat a aquell qui ha dedicat tota la seva vida a la poesia catalana, i que, lluny i tot, ha viscut les nostres angoixes, pensa ^{en} amb les nostres lluites i creu en les futures alegries.

10
Nosaltres avui volem anunciar un fet: la classe intel·lectual catalana està a punt per a començar una lluita sense treva per a aconseguir per a Catalunya un Premi Nobel. I s'ha pensat amb la figura d'En Josep Carner. Els primers passos ja han estat donats, el Patronat constituït i redactat el pla del treball. Lluitarem amb l'única arma eficaç que tenim per a fer girar els ulls del món cap a Catalunya: el nostre esforç, la nostre esperança i la nostra obra. Josep Carner com un soldat més en aquesta lluita no podia deixar de prendre-hi part. Per això l'hem

40

nomenat el nostre banderer.

Del què succeirà ningú pot dir-ne res, l'únic que podem dir és que el nostre país ens necessita, que al nostre país li cal un Premi Nobel, i que nosaltres ne podem deixar d'actuar ni per la por, ni pel descoratjament ni per cap vulgar oposició.

Ara, en íntim homenatge, escoltem a Josep Carner, i després gravarem les vostres impressions en aquesta cinta, que li serà tramesa com a ofrena.

Josep M. de Sagarra. Què ens diu aquest nen? Què ens evoca? Tot un món i tota una humanitat corpòria que avui, arran de la seva desaparició, ens sembla encara tangible.

Al·lò
El que de més gran pot esdevenir a un home és que en el món ocupi el lloc que sembla que una força del més enllà li hagi triat. I ho faci, *no cal dir-lo* naturalment, com aquell qui ne se'n adona i amb naturalitat.

Josep M. de Sagarra tenia el seu lloc destinat d'anys i anys. Potser la seva veu va sortit amb *retard* ~~un cert retard~~ *o tardana* i *o tardana* i succeirà en tantes i tantes coses del nostre país; però va sortir, i quan fou, va esbotzar amb una *embrogada* rierada impressionant rieres i torrents. La veu d'En Josep M. de Sagarra va arribar a l'ànima del poble, com un dia hi arribà *la veu* Verdaguier i Guimerà. Cadascú, naturalment, seguint uns camins i al voltant d'unes circumstàncies que ne és ara l'hora d'escatir.

Per
El cert és que la poesia d'En Sagarra té el seu lloc en la història literària de Catalunya, i és i fou un clàssic, en el sentit d'home consagrat, *quasi* ~~quasi~~ *quasi* gosaríem a dir abans de temps.

Avui l'escoltarem *en* amb una de les seves obres més populars i potser més plenes d'aquell fibló sagarrià tan característic. Ens sembla que tota la vida del poeta i totes les seves necessitats, febleses i qualitats *en* tenen un ressò en-ella, i la seva veu, aquella veu que dringa

com els seus versos, ens demanarà una vegada més que en aquesta quasi
vetlla de Nadal deixem les nostres malvolences, els nostres rancors
-justificats o no- ,i que estimem i sigem homes de bona voluntat.
Escoltem la seva veu dient la seva poesia, que, ara i per sempre més,
és el que d'ell en resta com a millor tresor.

20-12-61